

PREȘEDINTELE REPUBLICII MOLDOVA

20 iulie 2022

Nr. 01-06-35

Stimate Domnule Președinte al Parlamentului,

Pe data de 14 iulie 2022, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea nr. 190 pentru modificarea unor acte normative, pe care a remis-o, ulterior, spre promulgare Președintelui Republicii Moldova.

În calitate de autor al legii adoptate, subliniez că dreptul de inițiativă legislativă a fost exercitat în scopul remedierii situației de imperfecțiune legislativă a normei prevăzute la art. 106¹ din Codul penal (Confiscarea extinsă).

În acest sens, reiterez că aplicarea confiscării produselor infracțiunii este singura măsură ce permite atât privarea inculpaților de resursele necesare continuării activității infracționale, cât și eliminarea interesului acestora de a mai comite alte viitoare fapte, prin conștientizarea lipsei de rentabilitate a activității ilicite. Altfel spus, confiscarea poate să acționeze inclusiv ca o formă de prevenție a fenomenului infracțional.

În general, confiscarea ca măsură de siguranță acționează ca un mecanism de înlăturare a unei stări de pericol ce a apărut ca rezultat al săvârșirii unei fapte infracționale, precum și să preîntâmpine săvârșirea altor fapte penale.

Având în vedere scopul enunțat, finalitatea procedurii de legiferare urmează să asigure implementarea eficientă a procedurii de confiscare extinsă.

Totuși, urmare a examinării legii remise spre promulgare, precum și a setului de documente aferent procedurii de legiferare, notez că mai multe amendamente acceptate în tabelul de divergențe, în mod special, avizul Guvernului Republicii Moldova pe marginea proiectului de lege, nu se regăsesc în textul proiectului final aprobat.

În lumina celor relatate, consider necesară reexaminarea Legii nr. 190/2022 de către Parlament, având în vedere următoarele aspecte:

- completarea alin. (1) al art. 106¹ din Codul penal cu noi componente de infracțiune în privința cărora poate fi aplicată instituția confiscării extinse, și anume: art. 186 (Furtul), art. 187 (Jaful), art. 188 (Tâlhăria), art. 189 (Santajul), art. 192 (Pungășia), art. 352¹ (Falsul în declarații) și art. 361 (Confectionarea, deținerea, vânzarea sau folosirea documentelor oficiale, a imprimatelor, stampilelor sau sigiliilor false). Ajustarea este necesară având în vedere probabilitatea sporită de comitere repetată a acestor infracțiuni, în interes material, precum și de a obține sau ascunde venituri ilicite;

*Domnului Igor GROSU,
Președinte al Parlamentului*

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	1784
"20"	07
Ora	2022

- expunerea într-o nouă redacție a alin. (2) de la art. 106¹ din Cod penal, în scopul clarificării modului de stabilire a averii care urmează a fi confiscată și de a evita interpretările tendențioase ulterioare. Astfel, aplicarea confiscării extinse trebuie să vizeze bunurile dobândite până la sfârșitul activității infracționale, și nu până la data condamnării, după cum este redacția finală aprobată de Parlament. Respectiv, alin. (2) lit. a) urmează să precizeze că instituția confiscării este aplicabilă pentru valoarea bunurilor dobândite de persoana condamnată în ultimii 5 ani până la săvârșirea infracțiunii. Suplimentar, dacă infracțiunea a continuat după pornirea urmăririi penale, trebuie luată în calcul și perioada până la sfârșitul activității infracționale;

- revizuirea redacției lit. b) alin. (2) al aceluiași articol în sensul modificării standardului de probă pentru instanța de judecată „pot proveni” față de „provin”, după cum este în versiunea finală adoptată. Formula propusă corespunde prevederilor Directivei UE 2014/42/UE privind înghețarea și confiscarea instrumentelor și produselor infracțiunilor săvârșite în Uniunea Europeană. Directiva UE stabilește, printre altele, că este suficient ca instanța să evalueze, pe baza probabilităților sau să poată prezuma în mod rezonabil, că este semnificativ mai probabil ca bunurile să fi fost obținute în urma unor activități ilicite. În același timp, aceasta formulă nu contravine art. 46 din Constituția Republicii Moldova, care stabilește la alin. (4) că bunurile destinate, folosite sau rezultate din infracțiuni ori contravenții pot fi confiscate în condițiile legii.

În același context, menționez că standardul de probă „pot proveni” corespunde interpretării Curții Constituționale, exprimată prin Hotărârea nr. 7 din 10 martie 2022 de revizuire a jurisprudenței Curții cu privire la interpretarea art. 46 din Constituție. Astfel, este suficientă probabilitatea înaltă a originii ilicite, rezultată din analiza veniturilor și a averii dobândite, combinată cu incapacitatea persoanei condamnate de a proba contrariul.

În concluzie, se propune ajustarea textului literei b), după următoarea formulă:

„b) instanța de judecată își formează convingerea că bunurile respective pot proveni din activități ilicite. Convingerea instanței se poate baza inclusiv pe diferența dintre veniturile dobândite licit și valoarea bunurilor dobândite în aceeași perioadă”.

- concomitent, se impune necesitatea completării alineatului (2) cu litera c), având următorul cuprins:

„c) confiscarea extinsă se aplică în cazul infracțiunilor enumerate la alin. (1) pentru care legea prevede o pedeapsă maximă cu închisoare pe un termen mai mare de 4 ani.”.

Această intervenție este corelată cu propunerea privind includerea unor noi componente de infracțiuni la alin (1), pentru care, în unele cazuri, legea penală prevede o pedeapsă mai mică de 4 ani. Astfel, întru a asigura aplicarea confiscării extinse doar asupra faptelor infracționale pentru care legea penală prevede o pedeapsă cu închisoarea mai mare de 4 ani (conform Directivei UE), este necesară completarea alin. (2) cu lit. c), care va fi aplicată cumulativ cu celelalte condiții stabilite de același alineat.

- cu referire la același articol din Codul penal, consider imperios necesar completarea acestuia cu un alineat nou, care să prevadă faptul că confiscarea averii urmează a fi îndreptată în mod prioritar spre confiscarea mijloacelor financiare. Doar în cazul insuficienței acestora, ar trebui să se recurgă la confiscarea bunurilor materiale. Acest fapt va optimiza procedura de confiscare extinsă, prin excluderea eforturilor și cheltuielilor suplimentare legate de executarea bunurilor respective.

Având în vedere deficiențele de legiferare sesizate, Legea nr. 190 din 14 iulie 2022 pentru modificarea unor acte normative nu poate fi promulgată și, în temeiul art. 93 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova, se remite Parlamentului pentru reexaminare, prin prisma raționamentelor menționate mai sus.

Cu stimă,

Sandoles
Maia SANDU

Anexă: Legea nr. 190 din 14 iulie 2022 pentru modificarea unor acte normative.

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

pentru modificarea unor acte normative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prezenta lege transpune art. 4, 5 și 6 din Directiva 2014/42/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 3 aprilie 2014 privind înghețarea și confiscarea instrumentelor și produselor infracțiunilor săvârșite în Uniunea Europeană, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 127 din 29 aprilie 2014.

Art. I. – Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 72–74, art. 195), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 106¹:

alineatele (1) și (2) vor avea următorul cuprins:

„(1) Sunt supuse confiscării și alte bunuri decât cele indicate la art. 106, în cazul în care persoana este condamnată pentru comiterea infracțiunilor prevăzute la art. 158, 165, 168, 191, 206, 208¹, 208², 214¹, 217–217⁴, 218–220, 236–240, 242¹, 242², 243, 248–253, 256, 260³, 260⁴, 260⁶, 279, 280, 283, 284, 289, 290, 292, 302, 324–328, 330², 332–335¹, dacă fapta a fost comisă din interes material.

(2) Confiscarea extinsă se dispune dacă sunt întrunite cumulativ următoarele condiții:

a) valoarea bunurilor dobândite de persoana condamnată în perioada de 5 ani înainte de săvârșirea infracțiunii, precum și în perioada de la data săvârșirii infracțiunii și până la data pronunțării sentinței, depășește cu mai mult de 20 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărâre de Guvern, veniturile dobândite licit de aceasta, iar persoana condamnată nu poate prezenta probe că bunurile respective sunt dobândite pe alte căi decât cele ilegale;

b) instanța de judecată își formează convingerea că bunurile respective provin din activități infracționale. Convingerea instanței se poate baza inclusiv, dar nu în

măsură determinantă și fără a se limita la aceasta, pe diferența dintre veniturile dobândite licit și valoarea bunurilor persoanei.”

articolul se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins:

„(2¹) Confiscarea extinsă poate fi dispusă și asupra bunurilor transferate fictiv către terți, dobânditori de rea credință, precum și în cazul terților care știau sau ar fi trebuit să știe că scopul transferului a fost evitarea confiscării.”

2. La articolul 132¹, după textul „art. 106,” se introduce textul „106¹,”.

Art. II. – Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122/2003 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 248–251, art. 699), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 296 se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins:

„(2¹) În cazul infracțiunilor menționate la art. 106¹ din Codul penal nr. 985/2002, rechizitoriul trebuie să includă informații despre confiscarea extinsă.”

2. La articolul 385, alineatul (1) se completează cu punctul 13¹) cu următorul cuprins:

„13¹) dacă urmează să fie aplicată confiscarea extinsă;”.

3. La articolul 397, punctul 2) va avea următorul cuprins:

„2) hotărârea cu privire la confiscarea specială și confiscarea extinsă;”.

Art. III. – Codul de executare al Republicii Moldova nr. 443/2004 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 214–220, art. 704), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 174 alineatul (5), după cuvintele „confiscarea specială” se introduc cuvintele „și confiscarea extinsă”.

2. Articolul 293:

denumirea articolului va avea următorul cuprins:

„**Articolul 293. Confiscarea**”;

la alineatul (1), după cuvântul „acestora” se introduce textul „ori a altor bunuri în temeiul art. 106¹ din Codul penal nr. 985/2002”.

Art. IV. – Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

PRESEDINTELE PARLAMENTULUI

**Chișinău, 14 iulie 2022.
Nr. 190.**

ПАРЛАМЕНТ РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

ЗАКОН

о внесении изменений в некоторые нормативные акты

Парламент принимает настоящий органический закон.

Настоящий закон перелагает статьи 4, 5 и 6 Директивы 2014/42/ЕС Европейского парламента и Совета от 3 апреля 2014 года о замораживании и конфискации средств совершения преступлений и доходов от преступлений, совершенных в Европейском Союзе, опубликованной в Официальном журнале Европейского Союза L 127 от 29 апреля 2014 года.

Ст. I. – В Уголовный кодекс Республики Молдова № 985/2002 (повторное опубликование: Официальный монитор Республики Молдова, 2009 г., № 72–74, ст. 195), с последующими изменениями, внести следующие изменения:

1. В статье 106¹:

части (1) и (2) изложить в следующей редакции:

«(1) Конфискации подлежит и иное, нежели указанное в статье 106, имущество в случае, когда лицо осуждено за совершение преступлений, предусмотренных статьями 158, 165, 168, 191, 206, 208¹, 208², 214¹, 217–217⁴, 218–220, 236–240, 242¹, 242², 243, 248–253, 256, 260³, 260⁴, 260⁶, 279, 280, 283, 284, 289, 290, 292, 302, 324–328, 330², 332–335¹, если деяние совершено из корыстных побуждений.

(2) Расширенная конфискация применяется в случае совокупного наличия следующих условий:

а) стоимость имущества, полученного осужденным в течение 5 лет до совершения преступления, а также за период со дня совершения преступления и до вынесения приговора, превышает более чем на 20 прогнозируемых среднемесячных заработных плат по экономике, установленных постановлением Правительства, законно полученные им доходы, а осужденный не может

предоставить доказательства, что данное имущество получено иными, нежели незаконными путями;

b) судебная инстанция формирует свое убеждение, что соответствующее имущество происходит от преступной деятельности. Убеждение судебной инстанции может основываться в том числе, но не определяющим образом и не ограничиваясь этим, на разнице между законно полученными доходами и стоимостью имущества лица.»;

дополнить статью частью (2¹) следующего содержания:

«(2¹) Расширенная конфискация может также применяться к имуществу, фиктивно переданному третьим лицам – недобросовестным приобретателям, а также третьим лицам, которые знали или должны были знать, что целью передачи было предотвращение конфискации.».

2. Статью 132¹ после цифр «106,» дополнить цифрами «106¹,».

Ст. II. – В Уголовно-процессуальный кодекс Республики Молдова № 122/2003 (повторное опубликование: Официальный монитор Республики Молдова, 2013 г., № 248–251, ст. 699), с последующими изменениями, внести следующие изменения:

1. Статью 296 дополнить частью (2¹) следующего содержания:

«(2¹) В случае преступлений, предусмотренных статьей 106¹ Уголовного кодекса № 985/2002, обвинительное заключение должно содержать сведения о расширенной конфискации.».

2. Часть (1) статьи 385 дополнить пунктом 13¹) следующего содержания:

«13¹) следует ли применить расширенную конфискацию;».

3. Пункт 2) статьи 397 изложить в следующей редакции:

«2) решение по вопросу о специальной конфискации и о расширенной конфискации;».

Ст. III. – В Исполнительный кодекс Республики Молдова № 443/2004 (повторное опубликование: Официальный монитор Республики Молдова, 2010 г., № 214–220, ст. 704), с последующими изменениями, внести следующие изменения:

1. Часть (5) статьи 174 после слов «специальной конфискации» дополнить словами «и о расширенной конфискации».

2. В статье 293:

наименование статьи изложить в следующей редакции:

«**Статья 293. Конфискация**»;

в части (1) слова «эквивалента имущества,» заменить словами «эквивалента этого имущества или другого имущества в соответствии со статьей 106¹ Уголовного кодекса № 985/2002,».

Ст. IV. – Настоящий закон вступает в силу со дня опубликования в Официальном мониторе Республики Молдова.

Кишинэу, 14 июля 2022 г.
№ 190.